

Risiko-inventarisatie

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Grondexploitatie algemeen: planaanpassingen	In de huidige markt is kwaliteit van woonomgeving belangrijk voor de afzetmogelijkheden. Het is mogelijk dat plannen/verkavelingen aangepast moeten worden om de vereiste kwaliteit te halen. Vanwege de minder intensieve bebouwing leidt dit tot minder verkoopbare m2 en hogere inrichtingskosten van de openbare ruimte.	Beheersen	Jaarlijks herijken grondexploitatie-ramingen	3	5	€ 2.500.000	€ 2.500.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
G	Grondexploitatie algemeen: bouwbehoefte	Aanzienlijke wijziging van de woningbouwbehoefte en behoefte aan bedrijventerreinen kan ertoe leiden dat nog niet in exploitatie genomen gronden gewaardeerd moeten worden naar agrarische bestemming	beheersen	Bieden van gevarieerde keuze in kavels. Jaarlijks herijken grondexploitatie-ramingen woningbehoefteonderzoek	3	5	€ 2.500.000	€ 500.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
G	Grondexploitatie algemeen: verkoopprijsdaling	Door marktwerking, hanteren van marge in verkoopprijs van 25% en grootte van uit te geven kavels worden mogelijk de gemiddelde prijzen uit grexen niet volledig gehaald. Risico dat voor max. 285.000 m2 woningbouwgrond de prijs neerwaarts bijgesteld wordt. Voor prijzen industriegrond wordt vooralsnog geen risico verwacht.	Beheersen	Marktconformiteit van prijzen is extern getoetst en gebaseerd op huidige prijsniveau en gemiddelde kavelgrootte. Jaarlijks opnieuw beoordelen.	2	5	€ 1.500.000	€ 2.500.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Grondexploitatie algemeen: plankosten	Het totale plankosten budget in de combi-grex 2015 bedraagt 5,7 mln. In de huidige markt is er vanwege de stagnatie in planningen een groter risico op extra plankosten. Maatwerk leveren voor herontwikkelingen kost extra inzet, waardoor plankosten bijgesteld moeten worden. Werkzaamheden voor planinitiatieven derden zijn mogelijk niet volledig verhaalbaar.	Beheersen	Prioriteren plannen. Toepassen kostenverhaal grex-wet. (RO-)procedure pas in gang zetten na getekende anterieure overeenkomst waarin stortingen in reserves, afwentelen planschadeclaims, bijdrage plankosten, grondtransactie en afspraken over bouwrijp maken openbare ruimte a.g.v. project zijn geregeld. Formatie wordt afgestemd op projectplanningen.	4	4	€ 630.000	€ 810.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
0	Calamiteiten	Calamiteiten , rampen met een grote impact en schade op de Udense bevolking	Beheersen	Het actueel houden van het beschikbare rampenplan. Regelmatig overleg met ketenpartners (politie, brandweer, vliegbasis volkel), deelname aan vaccinatieprogramma's	1	5	€ 500.000	€ 500.000	4 Veilig gevoel
0	Schade door natuurge-weld	Bij natuurrampen kunnen in de openbare ruimte grote schades ontstaan die niet door verzekering worden gedekt	Beheersen/ accepteren	Goed onderhoud openbare ruimte (bomen).	1	5	€ 500.000	€ 500.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
G	Gemeenschappelijke regelingen	Er is nog geen uniform beleid rond het beheer en verantwoording van relaties met gemeenschappelijke regelingen. Dit zou kunnen leiden tot onvoorziene financiële gevolgen. Er worden op dit moment acties uitgevoerd om de informatie met betrekking tot verbonden partijen beter in beeld te krijgen.	Beheersen	Er is een projectopdracht geformuleerd waarbij aandacht is voor o.a. in beeld brengen van risico's. Tevens is regionaal de samenwerking gezocht voor het beheer rondom verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen.	1	5	€ 500.000	€ 500.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Leningen u/g en garantieverstrekingen	De gemeente heeft voor circa 20 mln aan leningen verstrekt waarvan circa 16 mln aan Areawonen. De gemeente staat voor € 56 mln garant. Bij een eventueel faillissement van een van de partijen bestaat het risico dat de instelling het opgenomen geld niet kan terugbetalen of dat de gemeente als garantsteller het restantbedrag van de lening inclusief rente en kosten moet betalen.	Beheersen	Interne procedures m.b.t. verstrekken van geldleningen, jaarlijkse controle op saldo geldleningen en garantieverstrekingen met de diverse partijen, Waarborgfonds Sociale Woningbouw (2e achtervang). Daarnaast is het treasury statuut in 2012 geactualiseerd. Er is een beleidsregel ten aanzien van het verstrekken en garanderen van geldleningen waaraan aanvragen getoetst worden. Ten aanzien van de verstrekte geldleningen aan Area zijn er overige interne beheersingsmaatregelen. De WSW voert jaarlijks een risicobeoordeling uit. Dit resulteert in een borgstellingsverklaring. Zij hebben het risico op niet nakomen van haar financiële verplichtingen bij Area ingeschat als niet hoog. Het risico voor de gemeente is nog lager omdat de achtervang voor de verstrekte geldleningen aan Area als volgt. Mocht Area in de financiële problemen komen dan zal de dekking hiervoor als volgt worden gezocht. Ten eerste bij Area zelf, ten tweede bij de andere woningbouwcorporaties in Nederland, ten derde bij de WSW (totale reserve hiervoor € 3,2 miljard) en als dat niet lukt ten vierde bij de gemeente en het Rijk (ieder voor 50%). Omdat het financiële belang enorm is (€ 16 mln) is het risico toch ingeschat op € 500.000.	1	5	€ 500.000	€ 500.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten, kortweg Wet BUIG (Wwb-I, loaw, loaz, Bbz 2004)	De huidige economische situatie draagt ertoe bij dat meer inwoners van de gemeente Uden een beroep doen op een inkomensvoorziening (de instroom wordt vergroot) terwijl gelijktijdig de kansen en de ruimte op de arbeidsmarkt afneemt (de uitstroomkans wordt verkleind). Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling is het risico aanwezig dat het aantal aanvragen / toekenningen het beschikbare gestelde rijksbudget in enig jaar overschrijdt. In 2015 heeft de Minister een nieuw verdeelmodel voor de toekenning van de Buig-gelden ingevoerd te weten het zgn. multiniveau-model. O.b.v. de voorlopige toekenning 2015 behoort de gemeente Uden hiermee tot de nadeelgemeenten.	Beheersen	Beleid (verder) ontwikkelen gericht op en uitvoering richten op activiteiten met als doel de instroom (verder) te beperken en de uitstroom (verder) te vergroten. Ontwikkelingen en uitgaven in dit kader monitoren en betrekken in het nieuwe te formuleren beleid.	1	5	€ 500.000	€ 250.000	2 Maximaal meedoen
N	Taakstelling Onderwijs-huisvesting.	Met ingang van 2015 is door de rijksoverheid een algemene taakstelling onderwijshuisvesting opgelegd. In het regeerakkoord is nl. afgesproken dat landelijk € 256 miljoen uit het gemeentefonds wordt overgeheveld naar de begroting van OCW t.b.v. de scholen in het primair en het voortgezet onderwijs. Dit bedrag wordt in de landelijke verdeling toegerekend aan onderwijshuisvesting, maar niet door de gemeenten in Nederland uitgegeven (taakstelling oplopend tot € 540.220 structureel).	beheersen	Deze landelijke taakstelling kan niet binnen de programmabegroting worden opgevangen. Daarom wordt rekening gehouden met een 100% risico.	1	5	€ 500.000		2 Maximaal meedoen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Grondexploitatie algemeen: vertragingrisico	<p>Boekwaarde kan niet in verwachte tempo of met verwachte opbrengsten worden terugverdiend.</p> <p>De afzet van woningen of percelen loopt vertraging op o.a. door conjuncturele ontwikkelingen.</p> <p>Dit levert een extra renteverlies op.</p>	Beheersen	<p>Jaarlijks worden de grondexploitaties herijkt en wordt een voorziening gevormd voor de verwachte exploitatienadelen. Op 26 juni 2012 heeft de Raad een amendement aangenomen om het grondbedrijf tweemaal per jaar met de Raad door te nemen (jaarrekening en half-jaarlijkse rapportage Uden Bouwt) Provincie beschouwt gemeente Uden als groeigemeente.</p> <p>Actieplan gebiedsontwikkeling (o.a. kavelwink).</p> <p>Prioriteren van plannen afhankelijk van marktsituatie en voorraad. Zoveel mogelijk inspelen op flow/momentum in verkopen (welke plannen 'lopen' en welke niet). Focussen op speerpunten/toplocaties (niet alles tegelijk).</p> <p>Mix zoeken tussen herstructurering en nieuwe ontwikkeling bedrijventerreinen. Jaarlijks communiceren/afstemmen met planontwikkelaars over planningen. Planningen jaarlijks met planontwikkelaars afstemmen.</p>	5	3	€ 450.000	€ 450.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Participatiewet	Vanaf 1 januari 2015 is het takenpakket van de gemeenten door de transitie Participatiewet verder uitgebreid. Omdat het om een deels nieuwe taak gaat bestaan er nog verschillende onduidelijkheden welke in risico's vertaald kunnen worden. Wel is al duidelijk dat het Rijk met deze overheveling van taken gelijktijdig een bezuiniging doorvoert. Naarmate de decentralisaties verder worden ingevuld/meer vorm krijgen zullen de risico's specifiek opgenomen en toegelicht kunnen worden.	Beheersen	Ambtelijk is in de gemeente Uden de driehoek Transities geformeerd. Hierbij wordt het vraagstuk transities programma- en projectmatig benaderd en gemonitord. Ook is samenwerking met andere gemeenten in de regio gezocht. Nieuw te ontwikkelen beleid dient binnen de financiële kaders (binnen de door het rijk beschikbaar gestelde budgetten) te worden vastgesteld.	3	4	€ 450.000	€ 450.000	2 Maximaal meedoen
0	Grondexploitatie algemeen: waardedaling verspreid liggende gronden/opstallen	Afboeken van boekwaardes doordat grond en opstallen, met name in het complex Ruilgronden, lager gewaardeerd worden.	Beheersen	Jaarlijks herwaarderen gronden (Voorziening). Ingebruikgeven, verpachten gronden. Zoveel mogelijk afstoten gronden. Geen rente toerekenen aan ruilgronden.	4	3	€ 350.000	€ 350.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
	Overige kleine risico's						€ 284.000	€ 316.000	

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Wmo/ Individueel maatwerk uit hoofde van de Wmo 2015.	Vanaf 1 januari 2015 is het takenpakket van de gemeenten door de transitie Awbz (Wmo) verder uitgebreid. Omdat het om een nieuwe taak gaat bestaan er nog verschillende onduidelijkheden welke in risico's vertaald kunnen worden. Vooralsnog worden de risico's globaal ingeschat. Vergrijzing van de bevolking, overheveling van taken op gebied van begeleiding en de onplanbare vraag naar zorg en ondersteuning, hebben een structureel effect op het budget individueel maatwerk Wmo. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget in enig jaar overschrijdt. Ook bestaat er onduidelijkheid over de landelijk nieuwe (objectieve) methode van budgettoekenning Wmo.	Beheersen	Door sturing op risico's binnen de bedrijfsvoeringprogramma's van het sociale domein en monitoring van de uitgaven, en in samenwerking met en aansluiting op de centrumgemeente, de collectivering versnellen en daardoor risico van overschrijding van de budgetten beperken cq. verlagen. Daarnaast is er bij de jaarrekening 2013 een egalisatiereserve Sociaal Domein ingesteld, waarin alle voor- en nadelen uit het Sociale Domein worden gestort cq. onttrokken.	2	4	€ 270.000	€ 270.000	2 Maximaal meedoen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Transitie Jeugd / Individueel maatwerk uit hoofde van de Jeugdwet.	Vanaf 1 januari 2015 is het takenpakket van de gemeenten door de transitie Jeugd verder uitgebreid. Omdat het om een nieuwe taak gaat bestaan er nog verschillende onduidelijkheden welke in risico's vertaald kunnen worden. Vooralsnog worden de risico's globaal ingeschat. Overheveling van taken op gebied van begeleiding en de onplanbare vraag naar zorg en ondersteuning, hebben een structureel effect op het budget individueel maatwerk Jeugd. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget in enig jaar overschrijdt. Ook bestaat er onduidelijkheid over de landelijk nieuwe (objectieve) methode van budgettoekenning Jeugd.	Beheersen	Door sturing op risico's binnen de bedrijfsvoeringprogramma's van het sociale domein en monitoring van de uitgaven, en in samenwerking met en aansluiting op de centrumgemeente, de collectivering versnellen en daar- door risico van overschrijding van de budgetten beperken cq. verlagen. Daarnaast is er bij de jaarrekening 2013 een egalisatiereserve Sociaal Domein ingesteld, waarin alle voor- en nadelen uit het Sociale Domein worden gestort cq. onttrokken. Voorts is regionaal het solidariteitsprincipe van toepassing wat eventuele nadelen (al dan niet tijdelijk) zal dempen.	2	4	€ 270.000	€ 270.000	2 Maximaal meedoen
0	Contractafspraken afval	Afwijkingen in regionale aanbod van afval leiden o.b.v. bestaande contracten tot navordering.	Beheersen	Juridische kader toetsen om onevenredige afwenteling van regionale effecten op Uden te voorkomen.	3	3	€ 250.000	€ 250.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
0	Bedrijfsvoeringsrisico	Het runnen van een bijzonder bedrijf als een gemeente brengt risico met zich mee. Het risico bestaat dat er bestuurlijke besluiten worden genomen waarvan de (financiële consequenties) onvoldoende in beeld zijn (gebracht).		Budgetregeling, mandaatregeling, planning & control cyclus, interne controle op de processen om de interne beheersing zo optimaal mogelijk te krijgen.	3	3	€ 250.000	€ 250.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Juridische kwaliteitszorg (JKZ),	<p>Het risico dat een beslissing, overeenkomst of andere handeling juridisch niet uitpakt zoals bedoeld, met als gevolg: het niet-halen van beleidsdoelen; bestuurlijke en politieke consequenties; berispingen en boetes van autoriteiten; klachten, claims en te-laat-boetes door het onrechtmatig handelen; extra werk en kosten, en imagoschade.</p> <p>Het risico voor niet-naleving van wet- en regelgeving recent is toegenomen door</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) complexere nieuwe -ook Europese- wetgeving (2) hogere boetes en door meer toezichthouders op te leggen (3) sneller gebruik van rechtsbeschermingsrecht en vaak met professionele bijstand 	Beheersen	<p>Kader JKZ en onderliggend proces uitvoeren om de naleving van wet- en regelgeving te waarborgen.</p> <p>Doordat het risico was toegenomen zijn de beheersmaatregelen toegenomen. In 2015 wordt het gebruik van de JKZ-beheersmaatregelen inzichtelijker gemaakt met een activiteiten-programma voor de afdeling. Hierdoor is het restrisico niet toegenomen.</p>	3	3	€ 250.000	€ 250.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
0	Langer uitstel van het onderhoud maakt toekomstig onderhoud duurder.	<p>Beperkt budget om alle onderhoudswerkzaamheden op het optimale tijdstip uit te voeren. Door alleen de hoogst noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden uit te voeren wordt het onderhoud naar de toekomst doorgeschoven. Toekomstige onderhoudsmaatregelen worden daardoor zwaarder en vragen op langere termijn exponentieel meer budget.</p>	Beheersen	<p>Het minimaal één keer per jaar inspecteren van de wegen. Jaarlijks, bij de programmabegroting, de onderhoudsfondsen en de daarbij behorende meerjarige investeringsplanningen monitoren.</p>	3	3	€ 250.000	€ 250.000	3 Goed leven en ontmoeten

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Beveiligingsrisico's	[1] Uitval systemen, verlies van gegevens door virussen / hacking [2] Sabotage [3] Uitlekken vertrouwelijke gegevens [4] Onbevoegde aanwezigheid	Beheersen	[1] Gebruik firewalls, aansluiting GemNet, Antivirusvoorziening, toegangsbeveiliging, passwordgebruik, e-mail / internetprotocol; Intrusion Prevention System contract (beheerde dienst). Dit risico is vergroot door de uitrol van devices begin 2014. [2] Alertheid bij management, [3] kwetsbare situatie personeel, informatie- beveiligingsvoorschriften, formulier autorisatie; gebruik geheimhoudingsverklaringen, privacy-voorschriften; procedure vernietiging gegevensdragers; gebruik audit-procedures [4] Procedure begeleiding bezoek, alarmering- systeem; toegangsbeveiliging. Er is een nieuw beveiligingsplan in werking getreden.	3	3	€ 250.000	€ 250.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
G	Achterstallig onderhoud gemeentelijke gebouwen	Door niet actueel onderhoudsplan of door achterstand in werkzaamheden kan achterstallig onderhoud ontstaan. Door aanscherping van eisen (bijv. duurzaamheid/verplichte aanpassingen) of het voldoen aan nieuwe wetgeving moeten mogelijk ook bedragen aangepast worden. Daarnaast kunnen er als gevolg van overnames tegenvallers ontstaan voor onderhoud van accommodaties	Beheersen	Actueel meerjarig onderhoudsplan, jaarlijkse inspecties, nieuw gebouwen beheersysteem implementeren ,laatste deel van de inhaalslag is gepland. Er is een voorziening groot onderhoud gebouwen. Deze wordt jaarlijks herijkt. Bij 4-jaarlijkse bijstelling ook doorkijk maken voor langere planperiode en buffer inbouwen indien nodig. Om het risico bij overnames op verhoogde onderhoudskosten te beheersen wordt bij overname het onderhoudsplan en de bestaande onderhoudsvoorziening kritisch beoordeeld.	2	3	€ 150.000	€ 150.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Lagere legesopbrengst omgevingsvergunningen	Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges Wabo-vergunningen is afgerond en de uitkomsten zijn in de begroting verwerkt en per 1 januari 2015 geïmplementeerd in de legesverordening. Daarmee is een solide (meerjarige) basis gelegd om de kostendekkendheid van de Wabo-leges te beheersen en te monitoren. Het fluctueren van de economie is echter van grote invloed op deze cijfers. Voor 2015 is het perspectief nog niet gunstig, hetgeen kan betekenen dat het vastgestelde meerjarig gemiddelde qua aantallen en omvang in 2015 niet wordt gehaald.	Beheersen	Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges Wabo-vergunningen is afgerond en de uitkomsten zijn in de begroting verwerkt en per 1 januari 2015 geïmplementeerd in de legesverordening. Daarmee is een solide (meerjarige) basis gelegd om de kostendekkendheid van de Wabo-leges te beheersen en te monitoren. Het fluctueren van de economie is echter van grote invloed op deze cijfers. Voor 2015 is het perspectief nog niet gunstig, hetgeen kan betekenen dat het vastgestelde meerjarig gemiddelde qua aantallen en omvang in 2015 niet wordt gehaald. In het 2e kwartaal van 2015 zal worden bezien in hoeverre de begroting aangepast dient te worden. Hierbij wordt aangesloten bij de P&C cyclus en de standaard afwijkingenrapportages.	2	3	€ 150.000	€ 350.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
O	Parkeerexploitatie	Ontwikkelingen m.b.t. het parkeren in Hoek Promenade, bij het Ziekenhuis en de gratis fietsenstalling op het Mondriaanplein hebben grote gevolgen voor de kostendekkendheid van de parkeerexploitatie. Door de economische recessie en internet-aankopen daalt de bezettingsgraad van de parkeerexploitatie. Mogelijk risico is dat de totale kosten niet opgevangen kunnen worden binnen de totale parkeeropbrengsten.	Beheersen	Uniform intern parkeerbeheer. Overeenstemming bereiken met ziekenhuis over kostendekkende tarieven. Regelmatige bijstelling van de exploitatie-opzetten op basis van recente ontwikkelingen.	2	3	€ 150.000	€ 150.000	3 Goed leven en ontmoeten

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Gevolgschade a.g.v. niet nakomen contractuele verplichtingen	Risico dat de gemeente financieel wordt aangesproken op nakoming van de overeenkomst vanwege aansprakelijkheid of misinterpretatie van de afspraken.	Beheersen	Juridische kwaliteitszorg	2	3	€ 150.000	€ 150.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
0	Uitval door stroomstoring	Uitval interne en externe dienstverlening	Beheersen	UPS in computerruimte en noodstroom-aggregaten, inclusief onderhoudscontracten en periodieke testen.	5	2	€ 90.000	€ 90.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
G	Bijzondere bijstand en overige minima-voorzieningen zoals de kwijtschelding op gemeentelijke belastingen, de lang-durigheids toeslag en het activiteitenfonds	De huidige economische situatie draagt er toe bij dat meer inwoners van de gemeente Uden een beroep doen op de bijzondere bijstand en overige minimavoorzieningen. Aangezien hier sprake is van zgn. open einde regelingen bestaat het risico dat het aantal aanvragen / toekenningen bijzondere bijstand en overige minimavoorzieningen het beschikbare budget in enig jaar overschrijdt.	Beheersen	Beleid (verder) ontwikkelen o.a. gericht op de kanteling. Ontwikkelingen en uitgaven in dit kader monitoren en betrekken in het nieuw te formuleren beleid. Middels project armoede-beleid is circa 80% van het cliëntenbestand bekend. Medio 2015 zal het armoedebeleid worden geëvalueerd en zullen voorstellen worden gedaan.	1	4	€ 90.000	€ 90.000	2 Maximaal meedoen
N	Taakstelling Overheveling buitenonderhoud primair onderwijs en speciaal onderwijs.	Met ingang van 2015 gaat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen van school-gebouwen voor primair onderwijs en scholen voor speciaal onderwijs over van gemeenten naar de school-besturen (taakstelling oplopend tot € 318.000 structureel).	beheersen	Ambtelijk is een werkgroep geformeerd welke voorstellen zal voorbereiden met een antwoord op de vraag hoe invulling aan deze 2 taak- stellingen te geven. Vooralsnog is de verwachting dat de totale taakstelling niet helemaal binnen de Programma begroting kan worden opgevangen. Daarom wordt rekening gehouden met een beperkt risico.	1	4	€ 90.000		2 Maximaal meedoen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Verloop algemene uitkering	Bezuinigingen op het gemeentefonds kunnen ertoe leiden dat de gemeente Uden lagere uitkeringen krijgt dan begroot.	Beheersen	De algemene uitkering wordt periodiek berekend op basis van gegevens van het Rijk (circulaires). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het softwareprogramma Pauw. De gemeente is afhankelijk van de beslissingen die het Rijk op financieel gebied neemt waardoor de hoogte van de uitkering altijd een risico blijft. De gemeente begroot de algemene uitkering zo nauwkeurig mogelijk. Hierbij wordt op een zorgvuldige manier aannames gedaan. Omdat het aannames zijn vindt er achter af een analyse plaats op de verschillen tussen de werkelijke en de begrote kengetallen en maatstaven. Besluiten van het Rijk kunnen enorme impact hebben voor de algemene uitkering van de gemeente Uden. Omdat de beheersing rondom de algemene uitkering een onderdeel is van onze planning en control cyclus en we hier periodiek (na elke circulaire) een analyse op maken is dit voor ons regulier werk. Eventuele tekorten cq. overschotten als gevolg van een lagere of hogere algemene uitkering worden in het financiële beeld van het eerstvolgend p&c document daarna meegenomen. Als gevolg van deze werkwijze wordt het risico naar beneden bijgesteld.	1	3	€ 50.000	€ 450.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Exploitatietekort accommodaties	Voor de nieuwe multifunctionele accommodaties icm een aangepast tarievenbeleid wordt uitgegaan van een kostendekkende exploitatie. In de prognoses worden hierbij aannames gedaan (zoals bezettingsgraden en normkosten) waarbij de mogelijkheid bestaat dat deze aannames niet uitkomen.	Beheersen	Reële kostenramingen hanteren, actief stimuleren gebruik ruimtes, leegstandsrisico opnemen in tarief. Kostenbeheersing en/of doorberekenen van kosten die niet in de normen zijn meegenomen aan gebruikers.	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
0	Fouten in bestek	Door fouten kunnen overschrijdingen ontstaan in investeringskredieten.	Beheersen	Interne toets op juistheid bestek. Opnemen van post onvoorzien in budgetten. Analyse voor- en nacalculatie: verbeteren nacalculatie	3	2	€ 50.000	€ 50.000	3 Goed leven en ontmoeten
0	Uitval ICT-systemen bij calamiteit	Uitval gedeeltelijke of gehele interne en externe dienstverlening. Verlies aan arbeidsuren (bij omvangrijke schade enkele dagen)	Beheersen	Uitwijkregeling; backup en auditprocedures, support- en onderhoudscontracten; jaarlijkse uitwijktest	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Planschadeclaims	Planschadeclaims welke niet op exploitanten/derden kunnen worden afgewenteld.	Beheersen	Voor planwijzigingen na 7 juni 2005 bestaat de mogelijkheid op grond van een plan-schade -verhaalovereenkomst de initiatiefnemers van de planologische mutatie binnen 5 jaar na onherroepelijk worden plan aansprakelijk te stellen voor de schade - Grondbedrijf: niet tekenen anterieure overeenkomst betekent niet in procedure brengen bestemmingsplanwijziging (cf. grex-wet) - Algemene Dienst: voor planwijzigingen waar gemeente initiatiefnemer is, is er geen verhaalsmogelijkheid. Er worden geen ingrijpende wijzigingen meer verwacht.	1	3	€ 50.000	€ 50.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
G	Juridische kosten procedures	Inherent aan de bedrijfsvoering van de gemeente is dat iedere belanghebbende zijn recht kan beschermen door een juridische procedure te starten tegen een voor hem nadelige beslissing of andere handeling van de gemeente of haar bestuursorganen: de Raad, het College en de Burgemeester.	Beheersen	Bij de advisering van het bestuursorgaan wordt aandacht besteed aan de juridische aspecten, danwel de juridische haalbaarheid van het rechtsgeding. De invulling hiervan wordt ondersteunt door de juridische kerngroep, welke mogelijk wordt ingeschakeld via de checklist voor integrale bedrijfsvoeringsadviesing.	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Bodemverontreiniging, milieucalamiteiten	Voor bodemverontreinigingen na 1987 heeft de veroorzaker een zorgplicht. Bij gevallen van voor 1987 is als gevolg van de Wet bodembescherming ook de eigenaar verantwoordelijk voor sanering. Het risico bestaat daarmee dat gronden die in eigendom zijn van de gemeente Uden, verontreinigd zijn en dat de gemeente de kosten van de sanering dient te betalen. Door de realisatie van het centrum plan promenade is het risico dat er verontreiniging in eigendom is beduidend lager dan dat bij de Programmarekening 2012 werd ingeschat	Beheersen	Vervuiler betaalt. Bodemonderzoek bij aankoop gronden door gemeente. Uitvoeren van verkennende bodemonderzoeken. Hierdoor is er door de jaren heen een steeds beter inzicht in de kwaliteit van de bodem. Hierdoor is het risico ten opzichte van de Programmabegroting 2014 naar beneden bijgesteld. Het financieel gevolg is weliswaar hetzelfde alleen de kans dat het zich voordoet is afgenomen. Eventuele financiële effecten worden meegenomen in de bepaling van de grondprijs (binnen de grondexploitatie)	1	3	€ 50.000	€ 50.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
0	Crisisbeheersing Bevolkingszorg	Teneinde de operationele slagkracht bij crisissituaties in de responsefase te vergroten is het van belang snel uitvoering te (kunnen) geven aan het opstarten van processen, inzetten van middelen en het doen van uitgaven zonder last of ruggespraak.	Accepteren	De gemeente en andere organisaties nemen preventieve maatregelen om crisissituaties te voorkomen. Dit is echter geen garantie ter voorkoming van crisissituaties. In geval van crisis dient direct gehandeld te kunnen worden. In de gemeentebegroting is hiervoor geen budget opgenomen. Middels het besluit mandaat, volmacht en machtiging crisisbeheersing onderdeel bevolkingszorg wordt getracht de noodzakelijke uitgaven te beheersen.	1	3	€ 50.000	€ 50.000	4 Veilig gevoel

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Realiseren taakstellingen bezuinigingen	Risico dat taakstellingen niet concreet ingevuld worden en tijdig gerealiseerd worden.	Beheersen	Doormiddel van de bezuinigingsmonitor wordt de realisatie van de bezuinigingen in beeld gebracht. Deze monitor wordt 4x per jaar opgesteld. 2x daarvan wordt hij aangeboden aan de Raad. In de 4e bezuinigingsmonitor van 2014 is ruim € 700.000 gerealiseerd. Tesamen met de in de Programmabegroting 2015 opgenomen nieuwe bezuinigingen resteert per 31 december 2014 een bedrag van bijna € 900.000 aan bezuinigingen. Dit is exclusief de taakstellingen op onderwijs van totaal € 858.000. Er wordt periodiek kritisch gekeken naar de realiseerbaarheid van de bezuinigingen. Indien bezuinigingen niet gerealiseerd kunnen worden dient hiervoor, conform interne afspraken, alternatieve dekking te zijn. Hiermee wordt het risico op het niet halen van de bezuinigingen naar beneden bijgesteld.	1	3	€ 50.000	€ 150.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
0	Administratieve risico's	Indien de financiële administratie onjuistheden of onvolledigheden bevat kan het financieel beleid in gevaar komen.	Beheersen	Functiescheiding tussen functie van financieel beheer en financieel beleid. Interne controle op begrotingswijzigingen	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Renterisico's / Treasury	Mismatch tussen langlopende en kortlopende financiering. Risico dat renteontwikkeling afwijkt van intern gehanteerde rekenrente. Risico door niet optimale spreiding van leningenportefeuille	Beheersen	Treasurystatuut, liquiditeitsplanning, aflossingsschema leningen, ontwikkelen rentevisie, actief treasurybeheer doormiddel van model paragraaf 1. Dit is een rekeningssystematiek ten behoeve van de kapitaalbehoefte, de bijbehorende kosten en daaruit voortvloeiende het rente-omslagpercentage wat doorberekend wordt aan producten (investeringen).	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
G	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Risico doet zich vooral voor op moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van een raadsperiode.	Beheersen	Voor wachtgeld is inmiddels een voorziening gevormd voor de maximale verplichting die jaarlijks geactualiseerd wordt. Een andere beheersmaatregel is actieve stimulering herintreding van oud wethouders.	3	2	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid
0	Niet gedekte claims aansprakelijkheidsverzekering	De polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering sluiten een aantal zaken uit. Te weten claims ten gevolge van: - toezeggingen en gewekte verwachtingen - opgeleverde grond - termijnoverschrijding - aanbestedingen - overeenkomsten - niet tijdig melden -, nadeelcompensatie, oneerlijke concurrentie, asbest, Wet Markt en Overheid, Schade aan zaken van derden in verhuurde ruimten en bewust gedogen. Hierdoor loopt de gemeente Uden een risico.	Beheersen	Verzekeringsportefeuille periodiek doorlichten. Vast contactpersoon met kennis van aansprakelijkheidsvoorwaarden. Middels JKZ en intranet aandacht vragen voor uitsluitingen op aansprakelijkheidsverzekering. Aandacht voor preventie en het voorkomen van schade	1	3	€ 50.000	€ 50.000	5 Dienstbare en betrouwbare overheid

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
0	Wegbeheerplan niet actueel en/of onderhoud wegen niet conform wegbeheerplan	Risico op achterstallig onderhoud (slijtage asfaltconstrcuties en rehabilitatie van wegen) waardoor niet voldaan kan worden aan art. 16 Wegenwet. Risico op aansprakelijkheidsclaims (i.g.v. waverzekering bedraagt eigen risico per geval € 2.500).	Beheersen	4 jaarlijkse herijking wegbeheerplan, tussentijdse inspecties, jaarlijks vaststellen operationeel programma en rapportages onderhanden werken. De laatste door de Raad vastgestelde herijking is van december 2012.	1	3	€ 50.000	€ 50.000	3 Goed leven en ontmoeten
0	Winterschade	Door langere vorstperiodes ontstaat grotere schade aan wegen door vorst en strooizout	Beheersen	Het minimaal één keer per jaar inspecteren van de wegen. Jaarlijks, bij de programmabegroting, de onderhouds-fondsen en de daarbij behorende meerjarige investerings-planningen monitoren.	3	2	€ 50.000	€ 50.000	3 Goed leven en ontmoeten

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
G	Ontwikkeling Regionale Uitvoeringsdienst Brabant Noord / Omgevingsdienst Brabant Noord (OBDN)	Met ingang van 1 januari 2014 worden voor het landelijk vastgestelde basispakket (milieu) de taken op het gebied van toezicht en vergunninghandhaving door de gemeenschappelijke regeling OBDN verplicht uitgevoerd. Daarnaast ligt er bij de OBDN een bovenlokale taak voor de aanpak van ketens, criminaliteit, innovatie, kwaliteit en bestuursondersteuning. Geconstateerd is dat de modelbegroting niet geheel aansloot bij de werkelijkheid. In 2014 had dit financiële gevolgen die structureel (gebaseerd op de laatste gegevens) zijn afgedekt. Voor 2015 sturen we aan op een productbegroting. Tot deze is gerealiseerd is er nog steeds, hoewel veel kleiner dan in 2014, een risico dat de globale begroting van de OBDN niet aansluit bij de werkelijkheid.	Beheersen	Er zijn afspraken gemaakt over de beheersing van deze gemeenschappelijke regeling met de betreffende afdeling. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de juiste en volledige facturering. We monitoren de ontwikkeling via DB/AB en sturen richting een productbegroting.	2	2	€ 30.000	€ 70.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen
V	Gemeentelijk Rioleringsplan niet actueel / volledig	Door Europese wetgeving rondom water kunnen aanzienlijke kosten op de gemeente afkomen die niet zijn opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan en de daaruit voortvloeiende rioolheffing. In het verleden was dit opgenomen als risico. Nu wordt het risico als nihil ingeschat omdat het rioleringsplan recentelijk geactualiseerd is.	Beheersen	4-jaarlijkse herijking rioleringsplan vaststellen legesverordening	0	3	€ 0	€ 250.000	3 Goed leven en ontmoeten

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
V	Parkeergarage	Er is scheurvorming geconstateerd in de parkeerkelder waarvoor aanvullende constructieve voorzieningen noodzakelijk zijn.	Beheersen	Naar aanleiding van aanvullend onderzoek zijn eerder voorgestelde constructie voorzieningen niet noodzakelijk gebleken en kan worden volstaan met het uitvoeren van zogenaamde herstelwerkzaamheden waarbij scheuren worden gedicht en wapening geconserveerd.	0	2	€ 0	€ 90.000	3 Goed leven en ontmoeten
V	Grondexploitatie algemeen: verwervingen	Voor exploitatie noodzakelijke gronden kunnen niet of met vertraging worden verworven, opbrengsten kunnen daardoor niet worden gerealiseerd. Met ingang van 2014 is dit risico niet meer van toepassing omdat de opbrengstpotentie verbeterd is. Daar waar nodig is een voorziening getroffen per ultimo boekjaar.	Beheersen	<ul style="list-style-type: none"> - beperken van aankopen - waar mogelijk vestiging WVG - minnelijke onteigening - focussen op ontwikkelen van 'eigen' grond 	0	3	€ 0	€ 350.000	1 Duurzaam wonen en ondernemen

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
V	Taakstelling Overheveling buitenonderhoud primair onderwijs en speciaal onderwijs en de taakstelling Onderwijshuisvesting.	Met ingang van 2015 gaat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen van school-gebouwen voor primair onderwijs en scholen voor speciaal onderwijs over van gemeenten naar de school-besturen (taakstelling oplopend tot € 318.000 structureel). Daarnaast geldt er per 1 januari 2015 een 2de taakstelling voor onderwijshuisvesting. In het regeer-akkoord is nl. afgesproken dat landelijk € 256 miljoen uit het gemeentefonds wordt overgeheveld naar de begroting van OCW t.b.v. de scholen in het primair en het voortgezet onderwijs. Dit bedrag wordt in de landelijke verdeling toegerekend aan onderwijshuisvesting, maar niet door de gemeenten in Nederland uitgegeven (taakstelling oplopend tot € 540.220 structureel). Met ingang van deze Programmarekening wordt dit risico gesplitst in het risico taakstelling overheveling buitenonderhoud primair onderwijs en speciaal onderwijs en taakstelling onderwijshuisvesting.	Beheersen	Ambtelijk is een werkgroep geformeerd welke voorstellen zal voor- bereiden met een antwoord op de vraag hoe invulling aan deze 2 taak- stellingen te geven. Vooralnog is de verwachting dat de totale taakstelling niet binnen de Programma- begroting kan worden opgevangen. Daarom wordt rekening gehouden met een risico van vooralsnog 50% van de taakstelling.	0	4	€ 0	€ 450.000	3 Goed leven en ontmoeten

Status	Risico	Omschrijving	Strategie	Omschrijving strategie	Kans	Financieel gevolg	Totaal risico Programmarekening 2014	Totaal risico Programmabegroting 2015	Programma
V	Transitie Jeugd	Vanaf 1 januari 2015 wordt het takenpakket van de gemeenten door de transitie Jeugd verder uitgebreid. Omdat het om een nieuwe taak gaat bestaan er nog verschillende onduidelijkheden welke in risico's vertaald kunnen worden. Wel is al duidelijk dat het Rijk met deze overheveling van taken gelijktijdig een bezuiniging doorvoert. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de toekenningen het beschikbare budget in enig jaar overschrijdt. Naarmate de decentralisaties verder worden ingevuld/meer vorm krijgen zullen de risico's specifiek opgenomen en toegelicht kunnen worden. Met ingang van de Programmarekening 2014 is dit risico opgenomen onder het risico jeugd/individueel maatwerk uit hoofde van de jeugdwet.	Beheersen	Ambtelijk is in de gemeente Uden de driehoek Transitie geformeerd. Hierbij wordt het vraagstuk transitie programma- en projectmatig benaderd en gemonitord. Ook is samenwerking met andere gemeenten in de regio gezocht. Nieuw te ontwikkelen beleid dient binnen de financiële kaders (binnen de door het rijk beschikbaar gestelde budgetten) te worden vastgesteld. In de begroting wordt regionaal rekening gehouden met een zgn. risicobudget.	0	3	€ 0	€ 250.000	2 Maximaal meedoen
Totaal							€ 15.104.000	€ 15.606.000	